

T-2, d. o. o.
Verovškova ulica 64A • SI-1000 Ljubljana
T 064 064 064
E info@t-2.com W www.t-2.net

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana

Info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 23. avgust 2024

Zadeva: Pripombe k predlogu Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop, objavljenem dne 2. 7. 2024
Sklic: 0073-2/2024

Spoštovani.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je objavila nov predlog Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop (v nadaljevanju: priporočilo), ki bo nadomestilo sedaj veljavno Priporočilo št. 0073-23/2013/14 z dne 24. junij 2013.

Ugotavljamo, da je agencija sledila našim pripombam, vezanih na definicijo sporne cene, kar pozdravljamo. Dobrodošla je tudi dopolnitev, da se priporočilo uporablja za terjatve, ki se nanašajo na obračunska obdobja po uveljavitvi priporočila. Po drugi strani pa ugotavljamo, da novi predlog vsebuje spremembe, ki položaj operaterjev iskalcev dostopa, glede na prejšnjo verzijo predloga, še bolj otežuje in o katerih se bomo izjasnili v nadaljevanju tega dokumenta.

Še vedno vztrajamo na našem stališču, da agencija s predmetnim predlogom priporočila presega svoje zakonodajne pristojnosti. Predlog priporočila prekomerno in nezakonito posega v civilno-pravna razmerja med operaterjem iskalcem dostopa in operaterjem s pomembno tržno močjo (v nadaljevanju: OPTM) ter v ustavno zagotovljeno načelo svobodne gospodarske pobude. Akt je povsem nepotreben, saj je OPTM močnejša stranka in pomoči agencije pri sami izterjavi plačila računov za medomrežno povezovanje ne potrebuje. OPTM namreč zakonodaja omogoča raznovrstne pravne ukrepe, ki se jih slednji lahko posluži v primeru plačilne nediscipline operaterjev iskalcev dostopa (sprožitve sodnih postopkov, zamudne obresti). Obstoječ predlog priporočila omogoča enostranske ukrepe, ki povzročijo motnje v zagotavljanju storitev elektronskih komunikacij (celo oskrbo nujnih), s čimer se nenazadnje povzroča škoda tudi samim končnim uporabnikom. Tudi tokratni predlog priporočila še nadalje ustvarja podlago za slabitev konkurence na trgu elektronskih komunikacij. V kolikor bi bil predlog priporočila, v verziji, kot je zapisan sedaj, sprejet, bi bili učinki na trgu povsem nasprotni temu, kar bi morala agencija s svojim delovanjem zasledovati.

V kolikor bo agencija presodila, da je še nadalje potrebno, da je predmetna tematika urejena s priporočilom, v nadaljevanju izpostavljamo naša stališča glede aktualnega predloga priporočila še bolj

podrobno. Ob tem pa se v izogib ponavljanju sklicujemo na pripombe, ki smo ji že podali predhodno, in sicer na pripombe z dne 6. 5. 2024 in z dne 1. 3. 2024, vse v delu, v katerem z novim predlogom priporočila še niso bile upoštewane. Besedilo, glede katerega predlagamo brisanje, smo označili kot prečrtano. Besedilo, glede katerega predlagamo dopolnitev, smo podčrtali.

Pripombe na predlog priporočila:

Splošna pripomba

Ne glede na to, da priporočilo ni zavezujoče narave, bo OPTM določila priporočila prenesel v vzorčne ponudbe in se nanj skliceval. OPTM se namreč z zahtevo za izdajo priporočila obrača na agencijo, ker se ni pripravljen pogajati z operaterji iskalci dostopa. Ob tem je potrebno poudariti, da se iz poimenovanja priporočila lahko razbere, da se to nanaša tako na ravnanja OPTM, kot na ravnanja operaterja iskalca dostopa. Sama vsebina priporočila pa je napisana s predpostavko in na način, da so nerazumne ali neutemeljene le zahteve operaterja iskalca dostopa. Pravilno bi bilo, da agencija s priporočilom omeji tudi nerazumna in neutemeljena ravnanja OPTM, vezana na postavljanje pogojev za operatorski dostop v vzorčni ponudbi. Z vzorčno ponudbo OPTM pogosto postavlja pogoje za operatorski dostop, ki so z vidika operaterja iskalca dostopa močno pretirani in nepošteni. Naj navedemo zgolj nekaj primerov uzurpacije s strani OPTM:

- velik dvig cen zakupa kapacitet za regijski dostop za 29,2 % z Vzorčno ponudbo za širokopasovni dostop z bitnim tokom,
- nenadna uvedba kapacitet za lokalni dostop na MSAN (za internet promet) v vrednosti 1.110,54 EUR z Vzorčno ponudbo za širokopasovni dostop z bitnim tokom,
- stalno periodično poviševanje cen zakupa povezav vsakih šest mesecev (ki po vrednosti presega inflacijo ali rast življenjskih stroškov) in sicer 1. 1. 2024 ter 1. 6. 2024 za 1,00 EUR z vzorčnimi ponodbami za lokalni in osrednji dostop, za dostop za OŠO omrežja in regulirana ter deregulirana področja. Zaradi obsega poslovanja bi se morale cene veleprodajnih storitev zakupa povezav zniževati.

V predmetnem priporočilu bi tako agencija morala omejiti in zamejiti tovrstna ravnanja OPTM. Priporočilo bi moralo sorazmerno določati pravila ravnanja obeh akterjev (OPTM in operaterja iskalca dostopa). V nasprotnem primeru priporočilo ustvarja neenakopraven položaj do operaterjev iskalcev dostopa v razmerju do OPTM, OPTM pa omogoča, da v vzorčno ponudbo vnese pogodbene pogoje, ki so nerazumni in nepošteni. Predlagamo, da agencija dopolni določbe priporočila z določbami, ki bodo jasno omejevale OPTM pri določanju pogojev za operatorski dostop. V primeru takšne dopolnitve priporočila bo sporov, ki bi lahko izvirali iz vsebine vzorčne ponudbe manj, saj bodo pravila jasna. Na tak način pa bo agencija med drugim ustvarila okoliščine, da operater iskalec dostopa izdanim računom za medoperatersko povezovanje ne bo nasprotoval (oziroma bo do takšnih sporov prihajalo le izjemoma), posledično pa ravnanja, ki so določena v členu V. tega priporočila sploh ne bodo prišla v poštev.

V okviru splošne pripombe dodajamo tudi, da priporočilo ne opredeljuje, ali se nanaša na regulirane storitve, ali tudi na neregulirane, komercialne storitve (vključno z zakupom parov optičnih vlaken med lokacijami OPTM, zakupom optičnih vlaken za dostop do končnih poslovnih uporabnikov). Menimo, da bi bilo potrebno, da se v priporočilu to jasno opredeli.

II, Pomen izrazov, 6. točka

Predlog spremembe določbe:

Nesporen račun ali nesporen del računa je račun ali del računa, pri katerem količina, kakovost ali cene storitev operatorskega dostopa niso bile reklamirane pravočasno, upravičeno in argumentirano skladno z določili tega Priporočila, oziroma ~~zoper katerega operater dolžnik ni sprožil ustreznega postopka pravnega varstva po zavrnitvi reklamacije s strani operaterja s pomembno tržno močjo.~~

Naše stališče:

Predlog priporočila v točki 6. člena II. še vedno ohranja definicijo, da je nesporen račun ali nesporen del računa tudi račun ali del računa zoper katerega operater dolžnik ni sprožil ustreznega postopka pravnega varstva po zavrnitvi reklamacije s strani OPTM. Poudarjamo, da iz aktualnega priporočila takšna zahteva za operaterje iskalce dostopa ne izhaja. Takšna zahteva je nerazumna in neprimerna. Z ohranitvijo navedene zahteve bi bili operaterji iskalci dostopa primorani sprožati postopke za ugotavljanje neobstoja terjatve, ki naj bi jo bili, glede na izstavljen račun s strani OPTM za storitev medomrežnega povezovanja, zavezani plačati. Sprožitev sodnega postopka je stvar proste izbire upravičenca do pravnega varstva. Z navedeno zahtevo agencija operaterje iskalce dostopa v sprožitev postopkov neupravičeno sili, pri čemer ni jasno, kakšne postopke bi operater iskalec dostopa sploh lahko sprožil ter zakaj takšna zahteva ni podana tudi za samega OPTM. Pravni postopki, vezani na plačilo terjatev, so v prvi vrsti predvideni zaradi varstva pravic subjektov, ki menijo, da so na kakršen koli način oškodovani. Z zavrnitvijo reklamacije ima položaj potencialno oškodovane stranke OPTM, in prav slednji je tisti, ki bi v navedenem primeru moral sprožiti ustrezen postopek, ki bi mu omogočal, da pride do poplačila zatrjevane terjatve.

II, Pomen izrazov, 6. točka, drugi odstavek predhodnega predloga priporočila

Predlog dopolnjene določbe:

Rok za reklamacijo je določen z vzorčno ponudbo, vendar ne sme biti krajši od 15 dni, razen če se operaterja sporazumeta drugače.

Naše stališče:

Ugotavljamo, da aktualen predlog priporočila ne vsebuje več določbe, iz katere bi izhajal minimalni rok za reklamacijo. Predlagamo, da se določba iz predloga priporočila, ki je bil objavljen na spletni strani agencije dne 29. 3. 2024, ohrani. Le tako bo položaj operaterjev iskalcev dostopa varovan, OPTM pa omejen pri opredelitvi nerazumno kratkih rokov za podajo reklamacije na izstavljen račun za medomrežno povezovanje. Vsebina vzorčne ponudbe je v praksi namreč povsem v domeni OPTM, ki v določilih vzorčne ponudbe, ki neposredno ne izhajajo iz regulatornih odločb, še vedno izkorišča svoj prevladujoči položaj.

III. Nerazumne ali neutemeljene zahteve za zagotavljanje operaterskega dostopa

Predlog spremembe določbe:

Operater s pomembno tržno močjo ni dolžan ugoditi nerazumnim ali neutemeljenim zahtevam za zagotavljanje operaterskega dostopa.

Agencija priporoča, da naj se šteje, da je zahteva za zagotavljanje operaterskega dostopa nerazumna ali neutemeljena, če operater dolžnik:

- ~~ne plača po ceni, ki je določena v vzorčni ponudbi oziroma neposredno z izrekom regulatorne odločbe, dokler pristojni organ ne odloči drugače ali~~
- *po nespornem računu ali nespornem delu računa ni poravnal svoje zapadle obveznosti, niti je ni poravnal v roku iz pisnega opomina, ki naj ne bo krajši od 15 dni, ali*
- ~~po nespornem računu ali nespornem delu računa ni poravnal svoje zapadle obveznosti, niti je ni poravnal v roku iz pisnega opomina, zaradi česar je operater s pomembno tržno močjo unovčil pogodbeno dogovorjeno zavarovanje, operater dolžnik pa na pisno zahtevo operaterja s pomembno tržno močjo in v roku, ki naj ne bo krajši od 15 dni, ne obnovi zavarovanja.~~

Operater s pomembno tržno močjo naj glede zagotavljanja posameznih storitev operaterskega dostopa, v primeru zapadlih terjatev glede katerih se operater dolжник ni ustrezno odzval, ravna v skladu s V. točko tega Priporočila.

Naše stališče:

Ugotavljamo, da novi predlog priporočila dodaja novo prvo alinejo drugega odstavka. Navedeni dopolnitvi odločno nasprotujemo, saj je ta sprememba določena izrazito v prid OPTM, položaj operaterjev iskalcev dostopa pa je s tem močno neuravnotežen. OPTM določila vzorčne ponudbe namreč operaterju iskalcu dostopa enostransko vsili. Največji OPTM že sedaj izvaja poslovno prakso, kjer ves čas enostransko spreminja določbe vzorčne ponudbe. S to dopolnitvijo OPTM postane de facto nacionalni regulatorni organ, saj določba izenačuje ceno, ki jo je enostransko določil OPTM, in ceno, ki je določana z regulatorno odločbo nacionalnega regulatornega organa. Takšna dopolnitev v primeru največjega OPTM prav tako krši prvi odstavek 6. člena Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. 12. 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: EEC), ki jasno določa, da "države članice, ki ohranijo lastništvo ali nadzor nad podjetji, ki ponujajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve, zagotovijo dejansko strukturno ločitev regulativne funkcije od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom." Predlog določbe Slovenijo uvršča med peščico regulatorno najbolj zaostalih držav na svetu, kjer nacionalni OPTM v nekaterih pogledih še vedno igra vlogo državnega organa. V EU tovrstnih praks že dolgo ni več.

V izogib dvomu je treba povedati, da Slovenija ne pozna vnaprejšnjega potrjevanja vzorčne ponudbe s strani nacionalnega regulatornega organa. Tovrstni postopki potrjevanja v nekaterih državah pomenijo, da ima vzorčna ponudba de facto status predpisa. Primerjalno-pravno v državah, ki so trg liberalizirale, niso poznane rešitve, kjer bi imela vzorčna ponudba, v potrjevanje katere ni vpleten nacionalni regulatorni organ, enako moč kot regulatorna odločba. Skladno s predlagano določbo priporočila namreč tako cena iz vzorčne ponudbe, kot cena iz regulatorne odločbe, veljata, dokler rezultat pravnega sredstva zoper njiju ni znan, razen če so v skladu z nacionalnim pravom sprejeti začasni ukrepi (glej Člen 31(1), drugi pododstavek EEC).

Argument zoper navedeno bi lahko bil, da je pravno sredstvo zoper vzorčno ponudbo postopek pred agencijo, zoper regulatorno odločbo pa upravni spor pred sodiščem - torej gre za različno pravno težo dokumentov, vendar to ne drži. Dostavek "dokler pristojni organ ne odloči drugače" namreč terja nadaljnjo analizo v luči dejstva, da sta agencija in Upravno sodišče nedavno odločila, da operater v postopku reševanja medoperaterskega spora ne more izpodbijati cene, določene v vzorčni ponudbi (I U 1229/2020-65 glede 38261-4/2018/100). Operater tako nima ustreznega pravnega varstva zoper ceno, določeno v vzorčni ponudbi. Postopek nadzora s strani agencije ne more šteti za učinkovito pravno varstvo, saj je njegova uvedba odvisna od presoje agencije, operater pa odločitve o tem ne more izpodbijati, niti v postopku nadzora, če je ta uveden, ne more sodelovati. Tako imata z vidika operaterja iskalca dostopa glede na predlagano priporočilo vzorčna ponudba, enostransko izdana s strani OPTM, in regulatorna odločba enak pravni učinek. Tako predlog priporočila OPTM v nasprotju z zakonom in pravnim redom EU podeljuje pristojnosti nacionalnega regulatornega organa. Operaterji iskalci dostopa tudi nimajo možnosti sodelovanja v postopku izdaje regulatorne odločbe (saj niso stranke, niti nimajo položaja stranskega udeleženca), s katero agencija določi ceno dostopa ali postavlja računovodske kriterije za oblikovanje te cene. Tako operater iskalec dostopa nima možnosti sodelovati pri določanju primerne cene. Priporočilo bi moralo upoštevati, da je cena iz računa za medomrežno povezovanje nesporna le, če je določena s strani OPTM in operaterja iskalca dostopa sporazumno ali če je cena določena s pravnomočno odločitvijo sodišča ali s pravnomočno odločitvijo agencije v sporu med OPTM in operaterjem iskalcem dostopa.

Menimo, da bi bilo smiselno, da bi tudi v naši državi agencija pred pričetkov veljave (z nadzornim postopkom) preverila določila vzorčnih ponudb in glede ustreznosti oziroma neustreznosti vzorčne ponudbe izdala sklep. Le na tak način, bi agencija preprečila marsikateri spor, vezan na samo vzorčno

ponudbo. Glede na to, da naš pravni red ne predvideva vnaprejšnjega potrjevanja vzorčne ponudbe s strani agencije, predlagamo, da agencija na samo vsebino vzorčne ponudbe, v duhu preprečitve nepoštenih pogodbenih pogojev, ki bi jih določil OPTM, vpliva s tem priporočilom (kot smo na to opozorili že v Splošnih pripombah na strani 2).

Prav tako predlagamo, da se zadnja alineja drugega odstavka briše, saj obveznost predložitev zavarovanj iskalcev dostopa ni materija ZEKom-2 in regulatornih odločb, zato ne more biti predmet urejanja v okviru regulatornih pristojnosti agencije. Z določitvijo obveze po obnoviti zavarovanja se agencija ponovno postavi v vlogo podpornika OPTM pri (nezakonitem) vsiljevanju, uveljavljanju in izterjavi (s položaja pomembne tržne moči) povsem obligacijsko-pravnih zavez v pogodbi med OPTM in operaterjem iskalcem dostopa, kar pa pomeni prekoračitev njenih pristojnosti. Agencija v zvezi z navedenim ne upošteva, da lahko pride do situacije, ko OPTM zavarovanje vnovči neutemeljeno in brez podlage v vzorčni ponudbi (glede na določbe pogodbe namreč ni nujno, da lahko OPTM zavarovanje unovči, tudi če gre za zapadle in nesporene terjatve – pogodba npr. lahko določa vrstni red izterjave, vrstni red unovčevanja zavarovanj, ukrepe za mirno rešitev spora pred unovčevanjem zavarovanj, itd.).

Glede na spremenjeno določbo ter dejstvo, da je konkreten OPTM pri agenciji lobiral¹ za spremembo priporočila, ocenjujemo, da je edini cilj spremenjene določbe izterjava spornih terjatev konkretnega OPTM brez upoštevanja pravice do sodnega varstva ter ureditev obveznosti v zvezi z zavarovanji po meri konkretnega OPTM.

IV. Reklamacija

Predlog spremembe določbe:

Operater dolžnik sme podati reklamacijo zoper izstavljen račun za opravljene storitve operaterskega dostopa v skladu z načelom vestnosti in poštenja ter dobro poslovno prakso in sicer na način, da je iz reklamacije jasno razviden reklamacijski razlog z vsemi ustreznimi dokazili in tudi nesporen del računa. V nasprotnem primeru se šteje, da podaja reklamacijo z namenom izogibanja svoji plačilni obveznosti. Kadar se operater dolžnik ne strinja z izstavljenim računom ali delom računa, operaterju s pomembno tržno močjo pošlje pisno reklamacijo, v kateri vsaj:

- določno navede, s katerimi postavkami na izstavljenem računju se ne strinja,
- obrazloži razloge, zakaj se z njimi ne strinja,
- ~~priloži dokazila za svoje navedbe in~~
- predlaga rešitev nastale situacije.

Agencija priporoča, da naj bo rok za vložitev reklamacije najmanj 15 dni od prejema računa, razen če se operaterja sporazumeta drugače. Prav tako agencija priporoča, naj se po preteku roka za reklamacijo šteje, da je reklamacija na podlagi tega Priporočila prepozna in da je račun nesporen.

Naše stališče:

Zbiranje dokazil, ki zajemajo analize in študije, je dolgotrajnejši postopek, ki presega rok za reklamacijo. Zaradi navedenega predlagamo brisanje tretje alineje prvega odstavka člena IV.

V. Ukrepi operaterja s pomembno tržno močjo, prvi odstavek

Primarni predlog:

Predlagamo brisanje prvega odstavka člena V.

¹ <https://erar.si/lobiranje/>, ID obrazca G9KAD8S4MXI1H z dne 5. 12. 2023

Podredni predlog spremembe prvega odstavka in nov drugi odstavek:

V skrbi za dobrobit končnih uporabnikov, ki so lahko neposredno prizadeti v primeru zavrnitve že odobrenega operaterskega dostopa, agencija priporoča, da obe pogodbeni stranki izpolnjujeta svoje pogodbene obveznosti in se na ta način trudita obdržati pogodbo v veljavi. Če sporazumne rešitve ni mogoče doseči in gre hkrati za nerazumno ali neutemeljeno zahtevo za dopustitev operaterskega dostopa iz III. točke tega Priporočila, lahko operater s pomembno tržno močjo:

- upočasni priključevanje novih naročnikov in odpravljanje napak, če se po 15 dneh od izteka roka iz opomina ali postavljenega roka za izpolnitev zapadlih nespornih obveznosti operater dolžnik ne odzove ustrezno na najmanj dva ne nujno zaporedna nesporna računa oziroma dela nespornih računov, izdanih na podlagi iste vzorčne ponudbe in za različni obračunski obdobji, pod pogojem, da delež neplačane obveznosti iz obeh navedenih računov skupaj glede na celoten obseg poslovanja na določenem trgu v istem časovnem obdobju med operaterjem s pomembno tržno močjo in operaterjem dolžnikom znaša več kot 50%. Operater s pomembno tržno močjo naj pri upočasnjevanju v nobenem primeru ne preseže dvakratnika rokov, določenih v regulatorni odločbi;*
- zavrne vsako zahtevano razširitev ali povečanje obstoječih pogodbenih storitev, če se po 30 dneh od izteka roka iz opomina ali postavljenega roka za izpolnitev zapadlih nespornih obveznosti operater dolžnik ne odzove ustrezno na najmanj dva ne nujno zaporedna nesporna računa oziroma dela nespornih računov, izdanih na podlagi iste vzorčne ponudbe in za različni obračunski obdobji, pod pogojem, da delež neplačane obveznosti iz obeh navedenih računov skupaj glede na celoten obseg poslovanja na določenem trgu v istem časovnem obdobju med operaterjem s pomembno tržno močjo in operaterjem dolžnikom znaša več kot 50%.*
- dokončno preneha z zagotavljanjem storitev operaterskega dostopa, če se po 45 dneh od izteka roka iz opomina ali postavljenega roka za izpolnitev svojih zapadlih nespornih obveznosti operater dolžnik ne odzove ustrezno na najmanj dva ne nujno zaporedna nesporna računa oziroma dela nespornih računov, izdanih na podlagi iste vzorčne ponudbe in za različni obračunski obdobji, pod pogojem, da delež neplačane obveznosti iz obeh navedenih računov skupaj glede na celoten obseg poslovanja na določenem trgu v istem časovnem obdobju med operaterjem s pomembno tržno močjo in operaterjem dolžnikom znaša več kot 50%.*

Operater s pomembno tržno močjo se lahko posluži ukrepov iz predhodnega odstavka zgolj za tiste storitve, ki so predmet neplačanih nespornih računov.

Naše stališče:

Menimo, da so določbe člena V. predloga priporočila v neskladju z regulatornimi odločbami. Te namreč ne predvidevajo takšnih ukrepov. Iz navedenega razloga primarno predlagamo, da agencija briše prvi odstavek V. člena.

V primeru, da agencija ne bo sledila našemu primarnemu predlogu po brisanju prvega odstavka člena V. pa predlagamo, da je kot pogoj za ukrep OPTM določen tudi delež neplačane obveznosti glede na celoten obseg poslovanja med OPTM in operaterjem iskalcem dostopa. Obstoječa določba predloga priporočila potencialno dopušča izvedbo enostranskih ukrepov zaradi morebitnih terjatev, ki so nesorazmerno majhne v primerjavi s celotnim obsegom poslovanja med operaterjema, zlasti ob upoštevanju, da se lahko račun šteje za nesporen že v primeru manjše postopkovne nedoslednosti operaterja. Tak predlog smo podali že v naših zadnjih pripombah. Potrebno je namreč preprečiti situacijo, ko bi se OPTM lahko poslužil ukrepov iz V. člena v primeru neplačanih bagatelnih zadev.

Z vidika večje jasnosti, načela pravičnosti in pravne varnosti operaterjev iskalcev dostopa v okviru podrednega predloga spremembe predlagamo tudi dopolnitev člena, in sicer z novim drugim odstavkom. Ta naj določa, da se ukrepi omejijo le na storitve, ki so predmet neplačanih nespornih

računov. Obstoječi člen V. predloga priporočila namreč ne določa palete storitev, na katero se lahko ukrepi nanašajo.

V. Ukrepi operaterja s pomembno tržno močjo, zadnji odstavek

Primarni predlog spremembe - predlog brisanja zadnjega odstavka:

~~V primeru, ko je operater dolžnik sprožil postopek pred agencijo za preveritev cene iz vzorčne ponudbe, agencija priporoča, naj operater s pomembno tržno močjo ne izvede ukrepa iz zadnje alineje prejšnjega odstavka tega Priporočila, dokler postopek pred agencijo ni dokončen. Ukrepi naj se ne izvede tudi v primeru, če operater dolžnik ne obnovi ustreznega zavarovanja po pogodbi. Če je račun ali del računa nesporen, preverjanje cene s strani agencije pred izvedbo ukrepa po zadnji alineji prejšnjega odstavka ni potrebno.~~

Podredni predlog spremembe zadnjega odstavka:

~~V primeru, ko je operater dolžnik sprožil postopek pred agencijo za preveritev cene iz vzorčne ponudbe, agencija priporoča, naj operater s pomembno tržno močjo ne izvede ukrepa iz zadnje alineje prejšnjega odstavka tega Priporočila, dokler postopek pred agencijo ni dokončen. Ukrepi naj se ne izvede tudi v primeru, če operater dolžnik ne obnovi ustreznega zavarovanja po pogodbi. Če je račun ali del računa nesporen, preverjanje cene s strani agencije pred izvedbo ukrepa po zadnji alineji prejšnjega odstavka za ta račun oziroma nesporni del računa ni potrebno.~~

Naše stališče:

Nov zadnji odstavek člena V. potrjuje absurdnost predlagane ureditve. Priporočilo ne pojasni, kaj pomeni, da je "operater dolžnik sprožil postopek pred agencijo za preveritev cene iz vzorčne ponudbe". Kakšen postopek naj bi po mnenju agencije to bil? Agencija sistematično zagovarja stališče, da se lahko vzorčna ponudba izpodbija le v postopku nadzora, ki ga operater ne more "sprožiti", čemur je pritrnilo tudi Upravno sodišče (I U 1229/2020-65). Agencija naj torej v javnem posvetovanju odgovori na vprašanje, kakšen postopek naj bi operater pred agencijo sprožil. Glede na navedeno in naš predlog brisanja prve alineje drugega odstavka v členu III. predlagamo brisanje prve in zadnje povedi.

V zvezi z našim predlogom spremembe drugega odstavka člena III., kjer predlagamo brisanje zadnje alineje, je potrebno v členu V. brisati poved, ki se nanaša na zavarovanja. V kolikor agencija ne bo sledila našemu primarnemu predlogu spremembe V. člena, predlagamo popravek predzadnje povedi, in sicer, da se briše beseda »ustrezna«. Kot smo že navajali v naših predhodnih pripombah, ta beseda ni v predlogu priporočila nikjer definirana, niti se nikjer drugje priporočilo več ne navaja izraza »ustrezno zavarovanje«.

Za zaključek ponovno poudarjamo, da bo priporočilo, v verziji, kot je predlagana, povzročilo izredno škodljiv in nepovraten učinek na poslovanje operaterja iskalca dostopa, ki bi v končni posledici rezultiral tudi v škodi za končne uporabnike. Zelo pomembno je, da agencija s tem priporočilom omeji tudi ravnanja OPTM pri določanju nepoštenih pogodbenih pogojev v vzorčni ponudbi ter v tem duhu določbe tega priporočila tudi dopolni. Agencija s tokratnim predlogom priporočila daje OPTM zaslombo in pripomore k izvajanju zlorab položaja pomembne moči na trgu, s tem pa ustvarja pogoje za to, da OPTM izrine enega ali več drugih operaterjev s trga. S tem agencija prispeva k zmanjšanju konkurence na trgu ter poslabšanju razmer za končne uporabnike. Posledice predloga priporočila, če bo uveljavljen, bodo tako diametralno nasprotne namenu in poslanstvu, ki bi ga agencija s svojimi akti in ravnanji morala zasledovati. Tako priporočilo hkrati predstavlja de facto posamični akt na zahtevo in v korist ene osebe in v škodo drugih pod krinko splošnega predpisa.

Glede na navedeno agenciji predlagamo, da priporočila ne sprejme oziroma kvečjemu ohrani v veljavi veljavno Priporočilo št. 0073-23/2013/14 z dne 24. junij 2013, oziroma podredno, da upošteva vse predloge sprememb, posredovane s strani družbe T-2 d. o. o. v tej in predhodnih vlogah.

S spoštovanjem,

 mag. Jožef Zrimšek
član posloводства,
T-2 d.o.o. po pooblastilu predsednika posloводства z
Verovškova dne 12. 8. 2024
1000 Ljubljana

